

Seat No. : _____

LE-121

April-2014

B.A. Sem.-VI

CC-312 : Sanskrit

कादम्बरी – महाश्वेतावृत्तान्तः

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

सूचना : प्रश्नपत्रमां छपायेलो प्रश्नकमांक ज उत्तरवहीमां लखवो.

Instruction : Write the question number as printed in the question paper.

१. (अ) कादंबरीनुं कथा तरीके मूल्यांकन करो. ७

1. (A) Evaluate Kadambari as Kathā. 7

अथवा/OR

(अ) बाणनी शैली पर नोंध लखो.

(A) Write a note on बाण's style.

(अ) महाश्वेतानुं पात्रालेखन करो. ७

(B) Write a note on महाश्वेता's character. 7

अथवा/OR

(अ) सिद्धायतननुं वर्णन करो.

(B) Narrate 'सिद्धायतन'.

२. (अ) कादंबरीनी आधारसामग्री पर नोंध लखो. ७

2. (A) Write a note on 'Kadambari's source. 7

अथवा/OR

(अ) नीचेना पर टूकी नोंध लखो :

(A) Write short notes on :

(1) महाश्वेताया: जन्म, शैशवम्

(2) वसंतवर्षन

Narration of Spring

- (अ) आशुभट्टना जीवन अने कवन पर नोंध लखो. 9
- (B) Write a note on Bāṇa's life and works. 7

अथवा/OR

- (अ) नीचेना पर टूकी नोंध लखो :
- (B) Write short notes on following :

- (1) कपिञ्जलस्य पुण्यप्रकोपः
- (2) आशुभट्टनी अलंकार समृद्धि

Bāṇa's figures of Speech

3. (अ) नीचेनाभांथी गभे ते भे गद्यभंडोना अनुवाद करो : 6
3. (A) Translate any **two** of the paragraphs from following : 8

- (1) अथ गीतावसाने मूकीभूतवीणा प्रशान्तमधुकरमधुरुतेव कुमुदिनी सा कन्यका समुत्थाय प्रदक्षिणीकृत्य कृतहरप्रणामा परिवृत्य स्वभावधवलया तपः प्रभावप्रगल्भया दृष्ट्या समाश्वासयन्तीव पुण्यैरिव स्पृशन्ती, तीर्थ जलैरिव प्रक्षालयन्ती, तपोभिखि पावयन्ती, शुद्धिमिव कुर्वाणा...चन्द्रपीडमावभाषे ।
- (2) तां च प्ररुदितां दृष्ट्वा चन्द्रापीडस्तत्क्षणमचिन्तयत् । अहो दुनिर्वारता व्यसनोपनिपातानां यदी दृशीमप्याकृतिमनभिभवनीयामात्मीयां कुर्वन्ति । सर्वथा न न कंचन स्पृशन्ति शरीरधर्माणमुपतापाः ।
- (3) तयोश्च तादशयोर्महात्मनोरहमीहशी विगतलक्षण शोकाय केवलमनेक दुःखसहस्रभाजनमेकैवात्मजा समुत्पन्ना । तातस्त्वनपत्यतया सुतजन्मातिरिक्तेन महोत्सवेन मज्जन्माभिनन्दितवान् । अवाप्ते च दशमेऽहनि...महाश्वेतेति यथार्थमेव नाम कृतवान् ।
- (4) आसीच्च मम मनसि । शान्तात्मनि दूरीकृतसुरतव्यतिकरेऽस्मिञ्जने मां निक्षिपता किमिदमनार्येणासदशमारब्धं मनसिजेन । एवं च नामातिमूढं हृदयमङ्गनाजनस्य यदनुरागविषययोग्यतामपि विचारयितुं नालम् । क्वेदमतिभास्वरं धाम तेजसां तपसां च ।

- (अ) नीचेनाभांथी गभे ते भे वाक्यो असंदर्भ समजावो : 6
- (B) Explain any **two** sentences with reference to context : 8

- (1) जनयति हि प्रभप्रसादलवोऽपि प्रागल्भ्यमधीरप्रकृतेः ।
- (2) कालो हि गुणाश्च दुनिर्वारतामारोपयन्ति मदनस्य सर्वथा ।
- (3) भगवन् गृहाण तवायमात्मजः ।
- (4) न ह्यल्पीयसा शोककारणेन क्षेत्रीक्रियन्त एवं विधा मूर्तयः ।

૪. નીચેના પ્રશ્નોનાં એક-બે વાક્યોમાં જવાબ આપો : ૧૨
4. Give answers of the following questions in **one** or **two** sentences : 12
- (1) પુંડરીકના માતા-પિતા કોણ હતાં ?
Who were the parents of 'પુંડરીક' ?
- (2) પુંડરીકને પારિજાતમંજરી કોણે આપી હતી ? ક્યાં ?
Who gave 'પારિજાતમંજરી' to 'Pundarika' ? Where ?
- (3) મહાશ્વેતાએ અક્ષમાળાને બદલે શું આપ્યું ?
Which thing did 'Mahāśwetā' give instead of 'અક્ષમાલા' ?
- (4) ચંદ્રાપીડ મહાશ્વેતા પાસે કેવી રીતે પહોંચ્યો હતો ?
How did Chandrāpīda reach near Mahāśwetā?
- (5) કપિંજલ કોણ હતો ?
Who was Kapinjala ?
- (6) બાણની શૈલીનું શું નામ છે ?
What is the name of 'બાણ's style ?
- (7) બાણની અધૂરી કાદંબરી કોણે પૂરી કરી ?
Who completed the unfinished Kadāmbarī Kathā of 'બાણ' ?
- (8) પુંડરીકને જોઈને મહાશ્વેતાએ પ્રેમના કયા ભાવો અનુભવ્યા ?
Which feelings of love did 'મહાશ્વેતા' experience having seen 'પુંડરીક' ?
૫. (અ) નીચેની ખાલી જગ્યાઓ કૌંસમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરીને લખો : ૮
5. (A) Rewrite the following blanks in sentences choosing appropriate word from bracket : 8
- (1) ગદ્યસ્ય પ્રારમ્ભ: _____ જાત: । (ઋગ્વેદાત્, યજુર્વેદાત્)
- (2) ચન્દ્રાપીડસ્ય અશ્વ: _____ આસીત્ । (ઇન્દ્રાયુધ:, કુસુમાયુધ:)
- (3) મહાશ્વેતા _____ ભક્તિમ્ અકરોત્ । (હરે:, હરસ્ય, હરિહરસ્ય)
- (4) મહાશ્વેતાયા: ભિક્ષાભાજનં સ્વયંપતિતૈ: _____ અપૂર્યત । (પુષ્પૈ:, કન્દમૂલૈ:, ફલૈ:)
- (5) બાણ: _____ સભાયાં કવિ: આસીત્ । (વિક્રમાદિત્યસ્ય, હર્ષવર્ધનસ્ય, હાલસ્ય)
- (6) મહાશ્વેતાયા: માતા _____ નામ્ની અપ્સરા: આસીત્ । (મેનકા, ગૌરી, ઉર્વશી)
- (7) _____ તુ બાણસ્ય । (ઉપમા, રૂપકમ્, ઉત્પ્રેક્ષા)
- (8) ચન્દ્રાપીડ: મહાશ્વેતાયા: નિવાસભૂતા _____ અદ્રાક્ષીત્ । (ગૃહમ્, ગૃહામ્, શાલામ્)

(A) नीचेના જોડકાં જોડો :

૬

(B) Join the following pairs :

૬

(1) बाणः	(a) वासवदत्ताकथा
(2) हितोपदेशः	(b) आख्यायिका
(3) सुबन्धुः	(c) नलचम्पूः
(4) हर्षचरितम्	(d) प्राणिकथा
(5) शङ्कराचार्यः	(e) पञ्चबाणः
(6) कथा	(f) भक्तिरसः
	(g) शास्त्रीयगद्यम्
	(h) कल्पितवृत्तान्ता
-